

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 103/17
V Luxemburgu 20. septembra 2017

Rozsudok vo veci C-186/16
Ruxandra Paula Andriciuc a i./Banca Românească SA

V prípade, že finančná inštitúcia poskytne úver vyjadrený v cudzej mene, musí dlžníkovi poskytnúť informácie dostatočné na to, aby dlžníkovi umožnili prijať obozretné rozhodnutie založené na dobrej informovanosti

Predajca alebo dodávateľ tak musí dotknutému spotrebiteľovi oznámiť všetky relevantné informácie, ktoré mu umožnia posúdiť ekonomické dôsledky zmluvnej podmienky na jeho finančné záväzky

V rokoch 2007 a 2008 uzavreli pani Ruxandra Paula Andriciuc a iné osoby, ktoré počas tohto obdobia mali príjmy v rumunských lei (RON), s rumunskou bankou Banca Românească zmluvy o úvere vyjadrenom vo švajčiarskych frankoch (CHF) na účely nadobudnutia nehnuteľného majetku, refinancovania iných úverov alebo uspokojenia osobných potrieb.

Podľa zmlúv o úvere uzatvorených medzi stranami boli dlžníci povinní splácať mesačné splátky úverov v CHF a prijali, že budú niesť riziko spojené s prípadnými pohybmi výmenného kurzu RON voči CHF.

Dotknutý výmenný kurz sa následne na škodu dlžníkov značne zvýšil. Títo sa obrátili na rumunské súdy, aby rozhodli, že zmluvná podmienka, podľa ktorej sa úver musí splatiť v CHF bez ohľadu na prípadnú stratu, ktorú môžu dlžníci utpieť z dôvodu rizika vyplývajúceho z výmenného kurzu, predstavuje nekalú zmluvnú podmienku, ktorá ich v súlade s tým, čo stanovuje smernica Únie¹, nezaväzuje. Dlžníci najmä tvrdia, že v dobe uzatvárania zmlúv banka prezentovala svoj produkt vyhýbavo, zdôrazňovala iba výhody, ktoré z neho môžu dlžníci získať, bez toho, aby spomenula potenciálne riziká, ako aj možnosť ich výskytu. Podľa dlžníkov sa má sporná podmienka s ohľadom na takúto prax banky považovať za nekalú.

V tomto kontexte sa Curtea de Apel Oradea (Odvolací súd Oradea, Rumunsko) Súdneho dvora pýta na rozsah povinnosti bánk informovať klientov o riziku vyplývajúcom z výmenného kurzu spojeného s úvermi vyjadrenými v cudzej mene.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor konštatuje, že sporná podmienka je súčasťou hlavného predmetu zmluvy o úvere, takže jej nekalú povahu možno posúdiť vzhľadom na smernicu iba v prípade, ak nebola formulovaná jasne a zrozumiteľne. Povinnosť splatiť úver v určitej mene totiž predstavuje základnú zložku zmluvy o úvere, keďže sa netýka spôsobu platenia, ktorý je vedľajší, ale samotnej povahy záväzku dlžníka.

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomína, že požiadavka, podľa ktorej zmluvná podmienka musí byť formulovaná jasne a zrozumiteľne, stanovuje aj to, aby zmluva transparentným spôsobom vyjadrovala konkrétne fungovanie mechanizmu, na ktorý sa odvoláva dotknutá podmienka. Zmluva musí prípadne objasňovať aj vzťah medzi týmto mechanizmom a mechanizmom stanoveným ostatnými podmienkami, aby bol **spotrebiteľ schopný na základe presných a zrozumiteľných kritérií posúdiť ekonomické dôsledky, ktoré z toho pre neho vyplývajú**. Rumunský súd musí posúdiť túto otázku z hľadiska všetkých relevantných skutkových okolností, medzi ktorými sa nachádzajú **reklama a informácie poskytnuté veriteľom** v rámci dojednávania zmluvy o úvere.

¹ Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 1993, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288).

Vnútroštátnemu súdu osobitne prináleží overiť, či boli **spotrebiteľovi oznámené všetky skutočnosti, ktoré mohli mať vplyv na rozsah jeho záväzku a umožňovali mu posúdiť celkové náklady jeho úveru.**

V tomto kontexte Súdny dvor spresňuje, že **finančné inštitúcie majú poskytnúť dlžníkom informácie dostatočné na to, aby dlžníkom umožnili prijať obozretné rozhodnutia založené na dobrej informovanosti. Tieto informácie sa tak musia týkať nielen možnosti revalvácie alebo devalvácie meny, v ktorej bol úver dohodnutý, ale aj dosahu, aký má na splátky pohyb výmenného kurzu a zvýšenie úrokovej sadzby meny, v ktorej bol úver dohodnutý.**

Dlžník tak má byť na jednej strane jasne informovaný o skutočnosti, že podpísaním zmluvy o úvere vyjadrenom v cudzej mene sa vystavuje kurzovému riziku, ktoré môže byť pre neho ekonomicky náročné niest' v prípade devalvácie meny, v ktorej poberá svoj príjem. Na druhej strane **má banková inštitúcia uviesť** možné výkyvy výmenných kurzov a **riziká súvisiace s podpísaním úveru v cudzej mene**, najmä za predpokladu, že dlžník nepoberá svoj príjem v tejto mene.

Súdny dvor nakoniec tvrdí, že v prípade, že banková inštitúcia tieto povinnosti nespĺnila a možno teda overiť nekalú povahu spornej podmienky, vnútroštátnemu súdu prináleží posúdiť po prvé možné nedodržanie požiadavky dobrej viery bankou a po druhé existenciu prípadnej značnej nerovnováhy zmluvných strán. Toto posúdenie sa má uskutočniť s odkazom na dobu uzatvorenia dotknutej zmluvy a pri zohľadnení najmä odborných znalostí a vedomostí banky, pokiaľ ide o možné výkyvy výmenných kurzov a riziká súvisiace s podpísaním úveru v cudzej mene. V tejto súvislosti Súdny dvor zdôrazňuje, že zmluvná podmienka môže spôsobiť nerovnováhu medzi zmluvnými stranami, ktorá sa prejaví až pri výkone zmluvy.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106